II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 7ης Ιουνίου 1991

περί εγκρίσεως ειδικού προγράμματος έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας της θάλασσας (1990-1994)

(91/351/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 130 Ο, παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής (1),

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2),

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (3),

Εκτιμώντας:

ότι, με την απόφαση 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ (4), το Συμβούλιο έχει θεσπίσει το τρίτο πρόγραμμα-πλαίσιο για τις κοινοτικές δράσεις στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης (1990-1994), στο οποίο καθορίζονται, ιδίως, οι δράσεις που πρέπει να αναληφθούν για την ανάπτυξη των επιστημονικών γνώσεων και των τεχνικών ικανοτήτων τις οποίες η Κοινότητα έχει ανάγκη, προκειμένου, ειδικότερα, να διαδραματίσει το ρόλο της στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας της θάλασσας· ότι η παρούσα απόφαση πρέπει να ληφθεί με βάση τα σημεία αιτιολογικής σκέψης που εκτίθενται στο προοίμιο της προαναφερόμενης απόφασης·

ότι το άρθρο 130 Ι της συνθήκης προβλέπει ότι η εφαρμογή του προγράμματος-πλαισίου πραγματοποιείται μέσω ειδικών προγραμμάτων που αναπτύσσονται στο εσωτερικό κάθε δράσης·

ότι η βασική έρευνα στον τομέα της επιστήμης και τεχνολογίας της θάλασσας πρέπει να ενθαρρυνθεί στο σύνολο της Κοινότητας·

ότι, εκτός του ειδικού προγράμματος σχετικά με το ανθρώπινο δυναμικό και την κινητικότητα, είναι δυνατό να αποδειχθεί αναγκαίο να ενθαρρυνθεί η κατάρτιση ερευνητών στα πλαίσια του παρόντος προγράμματος·

ότι, στα πλαίσια του παρόντος προγράμματος, είναι επιθυμητό να γίνει αξιολόγηση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων, καθώς και των ενδεχομένων τεχνολογικών κινδύνων·

ότι, δυνάμει του άρθρου 4 και του παραρτήματος Ι της απόφασης 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ, το ποσό που κρίνεται αναγκαίο για το σύνολο του προγράμματος-πλαισίου καλύπτει ποσό 57 εκατομμυρίων Ecu για τη συγκεντρωτική δράση διάδοσης και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων, το οποίο κατανέμεται κατ' αναλογία του ποσού που προβλέπεται για κάθε ειδικό πρόγραμμα·

ότι η απόφαση 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ, ορίζει ότι στόχος των κοινοτικών δράσεων στον τομέα της έρευνας πρέπει, ιδίως, να είναι η ενίσχυση της επιστημονικής και τεχνολογικής βάσης της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, και η παροχή κινήτρων στη βιομηχανία ούτως ώστε να βελτιώσει τη διεθνή ανταγωνιστικότητά της· ότι προβλέπει επίσης ότι κοινοτική δράση δικαιολογείται εάν η έρευνα συμβάλλει, μεταξύ άλλων, στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Κοινότητας και στην προώθηση της συνολικής αρμονικής ανάπτυξής της, ενώ ταυτόχρονα τηρείται ο στόχος της επιδίωξης επιστημονικής και τεχνικής ποιότητας· ότι το πρόγραμμα που αφορά την επιστήμη και την τεχνολογία της θάλασσας έχει εκπονηθεί για να συμβάλει στην υλοποίηση αυτών των στόχων·

ότι στο παρόν πρόγραμμα θα πρέπει να συμμετάσχουν, όσο το δυνατόν περισσότερο, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις· ότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ιδιαίτερες ανάγκες τους, με την επιφύλαξη της επιστημονικής και τεχνικής ποιότητας του προγράμματος·

(1) ΕΕ αριθ. C 174 της 16. 7. 1990, σ. 48.
(2) ΕΕ αριθ. C 324 της 24. 12. 1990, σ. 298, και ΕΕ αριθ. C 158 της 17. 6. 1991.
(3) ΕΕ αριθ. C 332 της 31. 12. 1990, σ. 38.
(4) ΕΕ αριθ. L 117 της 8. 5. 1990, σ. 38.

ότι είναι ανάγκη, όπως προβλέπεται στο παράρτημα II της απόφασης 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ, να αποκτηθεί καλή βάση αξιόπιστων γνώσεων και τεχνικών μεθόδων πρόβλεψης για να καταρτιστούν μακροπρόθεσμες στρατηγικές διαχείρισης και προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος, με προσανατολισμό των ερευνητικών δραστηριοτήτων προς την κατανόηση των βασικών μηχανισμών που διέπουν τόσο τον ωκεανό όσο και τις παράκτιες θαλάσσιες περιοχές·

ότι ζητήθηκε η γνώμη της Επιτροπής Επιστημονικής και Τεχνικής Έρευνας (CREST),

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Θεσπίζεται ειδικό πρόγραμμα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα στον τομέα της επιστήμης και τεχνολογίας της θάλασσας όπως ορίζεται στο παράρτημα I, για την περίοδο από τις 7 Ιουνίου 1991 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1994.

Άρθρο 2

1. Το ποσό που κρίνεται αναγκαίο για την εκτέλεση του προγράμματος ανέρχεται σε 102,96 εκατομμύρια Ecu, όπου συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες προσωπικού και οι διοικητικές δαπάνες, ύψους 10 εκατομμύριων Ecu.

2. Ενδεικτική κατανομή του ποσού περιλαμβάνεται στο παράρτημα II.

3. Σε περίπτωση που λαμβάνεται απόφαση από το Συμβούλιο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 4 της απόφασης 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ, η παρούσα απόφαση προσαρμόζεται ανάλογα.

Άρθρο 3

Οι λεπτομέρειες για την υλοποίηση του προγράμματος, όπου συμπεριλαμβάνεται το ύψος της χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας, καθορίζονται στο παράρτημα III.

Άρθρο 4

1. Κατά τη διάρκεια του δευτέρου έτους εφαρμογής του προγράμματος, η Επιτροπή το επανεξετάζει και υποβάλλει έκθεση των αποτελεσμάτων της επανεξέτασης αυτής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, συνοδευόμενη, ενδεχομένως, από προτάσεις τροποποιήσεων·

2. Κατά τη λήξη του προγράμματος, ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων θα αξιολογήσει τα αποτελέσματα του, για λογαριασμό της Επιτροπής. Η έκθεση της ομάδας αυτής, συνοδευόμενη από παρατηρήσεις της Επιτροπής, θα υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

3. Οι εκθέσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 συντάσσονται με βάση τους στόχους που καθορίζονται στο παράρτημα I της παρούσας απόφασης και σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 4 της απόφασης 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ.

Άρθρο 5

1. Η Επιτροπή είναι υπεύθηνση για την εφαρμογή του προγράμματος.

2. Οι συμβάσεις που συνάπτονται από την Επιτροπή διέπουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κάθε μέρους, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών διάδοσης, προστασίας και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της έρευνας, σύμφωνα με τις διατάξεις που έχουν θεσπιστεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 130 I δεύτερο εδάφιο της συνθήκης.

3. Καταρτίζεται πρόγραμμα εργασίας σύμφωνα με τους στόχους που ορίζονται στο παράρτημα I και αναπροσαρμόζεται, κατά περίπτωση. Το πρόγραμμα αυτό θα καθορίζει τους λεπτομερείς στόχους, τον τύπο των έργων που πρέπει να αναληφθούν, καθώς και τις αντίστοιχες δημοσιονομικές διατάξεις που πρέπει να θεσπιστούν. Η Επιτροπή καταρτίζει τις προσκλήσεις προς υποβολή προτάσεων έργων με βάση το πρόγραμμα εργασιών.

Άρθρο 6

1. Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επικουρείται από επιτροπή απαρτιζόμενη από εκπροσώπους των κρατών μελών, της οποίας την προεδρία ασκεί ο εκπρόσωπος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

2. Ο εκπρόσωπος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων υποβάλλει στην επιτροπή σχέδιο των προς λήψη μέτρων. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της επί του σχεδίου αυτού σε προθεσμία την οποία ορίζει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος, ενδεχομένως προβαίνοντας σε ψηφοφορία.

3. Η γνώμη εγγράφεται στα πρακτικά· επιπλέον, κάθε κράτος μέλος έχει δικαίωμα να ζητήσει την αναγραφή των θέσεών του στα πρακτικά.

4. Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων λαμβάνει όσο το δυνατόν περισσότερο υπόψη τη γνώμη την οποία διετύπωσε η επιτροπή. Ενημερώνει την επιτροπή για τον τρόπο με τον οποίο έλαβε υπόψη της τη γνώμη αυτή.

Άρθρο 7

1. Η διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 6 εφαρμόζεται ιδίως για:

— την κατάρτιση και την αναπροσαρμογή του προγράμματος εργασιών που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3,

— το περιεχόμενο των προσκλήσεων για την υποβολή προσφορών,

— την αξιολόγηση των έργων που αναφέρονται στο παράρτημα III, καθώς και του προβλεπόμενου ποσού της κοινοτικής συμμετοχής στα έργα αυτά εφόσον το εν λόγω ποσό υπερβαίνει τα 0,3 εκατομμύρια Ecu,

— τις παρεκκλίσεις από τους γενικούς κανόνες, που καθορίζονται στο παράρτημα III,

— τη συμμετοχή σε κάθε δράση οργανώσεων και επιχειρήσεων από τρίτες χώρες, που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 2,

— κάθε προσαρμογή της κατανομής του ποσού που αναφέρεται, ενδεικτικά, στο παράρτημα II,

— τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την αξιολόγηση του προγράμματος,

— τις λεπτομέρειες διάδοσης, προστασίας και εκμετάλευσης των αποτελεσμάτων των ερευνών που διεξάγονται στα πλαίσια του προγράμματος.

2. Όταν, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 τρίτη περίπτωση, το ποσό της κοινοτικής συμμετοχής είναι μικρότερο από ή ίσο προς 0,3 εκατομμύρια Ecu, η Επιτροπή ενημερώνει την επιτροπή σχετικά με τα έργα καθώς και με το αποτέλεσμα της αξιολόγησής τους.

Η Επιτροπή ενημερώνει επίσης την επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή των συνοδευτικών μέτρων και των συντονισμένων δράσεων του παραρτήματος III.

Άρθρο 8

1. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να διαπραγματεύεται, σύμφωνα με το άρθρο 130 Μ της συνθήκης, διεθνείς συμφωνίες με τρίτες χώρες μέλη του COST, ιδίως με τις χώρες μέλη της ΕΖΕΣ και τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης ενόψει της συμμετοχής τους, εν όλω ή εν μέρει, στο πρόγραμμα.

2. Όταν έχουν συναφθεί συμφωνίες-πλαίσια για επιστημονική και τεχνική συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και τρίτων ευρωπαϊκών χωρών, οι οργανισμοί και οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένοι σε αυτές τις χώρες μπορούν, σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 6 και βάσει του κριτηρίου του αμοιβαίου οφέλους, να γίνουν δεκτοί προς συμμετοχή σε έργο που αναλαμβάνεται στα πλαίσια αυτού του προγράμματος.

Κανένας συμβαλλόμενος οργανισμός εγκατεστημένος εκτός της Κοινότητας ο οποίος συμμετέχει σε δράση που αναλαμβάνεται στα πλαίσια του προγράμματος δεν μπορεί να επωφεληθεί της χρηματοδότησης που χορηγεί η Κοινότητα στο πρόγραμμα. Ο οργανισμός αυτός συμμετέχει στα γενικά διοικητικά έξοδα.

Άρθρο 9

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 7 Ιουνίου 1991.

Για το Συμβούλιο

Ο Προεδρος

R. STEICHEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Οι προσανατολισμοί του τρίτου προγράμματος-πλαισίου, οι επιστημονικοί και τεχνικοί στόχοι που εξυπηρετεί και τα κίνητρα από τα οποία εμπνέεται, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος επιστημονικού προγράμματος.

Η παράγραφος 3.Γ του παραρτήματος ΙΙ του προγράμματος-πλαισίου αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος ειδικού προγράμματος.

Το νέο πρόγραμμα επιστήμης και τεχνολογίας της θάλασσας είναι άμεση απόρροια του προγράμματος MAST 1989-1992.

Οι γενικοί στόχοι του νέου προγράμματος πρέπει συνεπώς να είναι ίδιοι με τους στόχους του προτύπου προγράμματος, και συγκεκριμένα: να συμβάλλουν στη δημιουργία επιστημονικών και τεχνολογικών βάσεων αναγκαίων για την εξερεύνηση, εκμετάλλευση, διαχείριση και προστασία των ευρωπαίων παραλίων υδάτων και των θαλασσών που περιβρέχουν τις ακτές των χωρών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και να εισάγουν την αναγκαία κοινοτική διάσταση στις διάφορες τρέχουσες ερευνητικές δράσεις. Το παρόν πρόγραμμα θα επιδιώκει επίσης να εξισορροπήσει τις δυνατότητες δράσης στον τομέα της επιστήμης της θάλασσας ανάμεσα στις διάφορες περιοχές των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Θα γίνει ειδική προσπάθεια αναβάθμισης της ήδη διενεργούμενης έρευνας.

Το τεχνικό περιεχόμενο του προτεινόμενου προγράμματος θα είναι, σε γενικές γραμμές, το ίδιο όπως και στο πρόγραμμα MAST 1989-1992. Οι προτεινόμενες αλλαγές οφείλονται στην ανάγκη να ενσωματωθούν και προγράμματα που αφορούν τα κυριότερα ειδικά ερευνητικά σχέδια, καθώς και στην πιθανή επέκταση του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής.

Κατωτέρω δίδεται αναλυτική περιγραφή του περιεχομένου του προγράμματος, βασισμένη στα ανωτέρω στοιχεία.

ΤΟΜΕΑΣ 1: ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Η κοινοτική έρευνα στον τομέα της επιστήμης της θάλασσας έχει τρεις βασικούς στόχους:

— καλύτερη κατανόηση των θαλασσίων μηχανισμών,

— βελτίωση της ικανότητας του ανθρώπου να προβλέπει τις αλλαγές,

— δημιουργία της επιστημονικής βάσης για τη διαχείριση, την προστασία και την εκμετάλλευση του θαλασσίου περιβάλλοντος.

Θα διεξαχθούν διεπιστημονικές έρευνες με σκοπό τη μελέτη φαινομένων και ρευμάτων, η οποία θα χρησιμοποιήσει μαθηματικά μοντέλα όπου αυτό είναι απαραίτητο. Η μελέτη των θαλασσίων μηχανισμών με μοντέλα θα περιλαμβάνει την επικύρωση, τη βαθμονόμηση και την αξιολόγηση των οριακών συνθηκών σε διάφορες χρονικές κλίμακες.

Θα εκπονηθούν λεπτομερείς και εκτεταμένες μελέτες των συστημάτων ωκεανείων ρευμάτων και της δυναμικής υδάτινων μαζών, με σκοπό τον προσδιορισμό της κίνησης των υδάτων και των φυσικών φαινομένων στις ευρωπαϊκές θάλασσες και στους προσκείμενους ωκεανούς. Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο όριο της υφαλοκρηπίδας καθώς και στη ζώνη της παλίρροιας, στη γένεση των βαθέων υδάτων και στη μελέτη των συνολικών ωκεάνειων ρευμάτων.

Θα συνεχιστούν οι έρευνες και οι εργασίες σχετικά με τις βιογεωχημικές διεργασίες, με σκοπό ιδιαίτερα να γίνουν κατανοητά και να εκφραστούν ποσοτικά τα ρεύματα άνθρακα και άλλων στοιχείων στη θάλασσα. Περιλαμβάνεται επίσης η υδροθερμική δραστηριότητα καθώς και ο γενικός κύκλος του άνθρακα στις παραλιακές, ηπειρωτικές και βαθιές θάλασσες.

Θα αναληφθούν μελέτες για να αξιολογηθούν οι ρυθμοί εναλλαγής ουσιών σε τόπους αλληλεπίδρασης (π.χ. διάφορες ενδιάμεσες επιφάνειες: αέρας — θάλασσα, θαλάσσιος βυθός — στήλη ύδατος, ξηρά-θάλασσα κ.λπ.), ιδιαίτερα υπό ακραίες συνθήκες περιβάλλοντος.

Η έρευνα θα έχει σκοπό να καταλήξει σε μαθηματικές εκφράσεις και αξιόπιστα μοντέλα για τις βιολογικές διαδικασίες και τα οικοσυστήματα. Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο σχέδια που εξετάζουν τη σύνδεση μεταξύ των φυσικοχημικών επιδράσεων και των αντίστοιχων βιολογικών αντιδράσεων σε όλα τα τροφικά επίπεδα.

Η έρευνα στις γεωλογικές επιστήμες της θάλασσας θα επεκταθεί ώστε να περιλάβει την στρωματογραφία και τη γεωφυσική καθώς και την αντιμετώπιση ειδικών προβλημάτων που αφορούν τη συμπεριφορά ιζημάτων σε διάφορες θαλάσσιες καταστάσεις (π.χ. υφαλοκρηπίδα, υφαλοπρανές και βαθέα ύδατα). Απαιτούνται έρευνες της ιστορικής γεωλογικής συμπεριφοράς και των φυσικών ιδιοτήτων των ιζημάτων στα βαθέα ύδατα για να εκτιμηθούν οι κατάλληλες χρήσεις του θαλάσσιου πυθμένα και να συνεισφέρουν στην έρευνα της παγκόσμιας αλλαγής (global change).

Θα ενθαρρυνθεί ο παραλληλισμός και η συντονισμένη συμμετοχή σε τρέχοντα διεθνή προγράμματα [π.χ. το παγκόσμιο πείραμα της ωκεάνειας κυκλοφορίας (World Ocean Circulation Experiment), τις Κοινές Μελέτες του γενικού ωκεάνειου ρεύματος (Joint Global Ocean Flux Studies, διεθνές πρόγραμμα γεωσφαίρας — βιοσφαίρας κ.λπ)]. Οι εργασίες εδώ θα διεξαχθούν σε συνεργασία με σχετικά κοινοτικά προγράμματα για το θαλάσσιο περιβάλλον (STEP, EPOCH, FAR και ΚΚΕρ.) και, ενδεχομένως, τις ανανεώσιμες μορφές ενέργειας (παλίρροια, αποθαλασσία), την υδατοκαλλιέργεια και την αλιεία (FAR). Στις γεωλογικές επιστήμες της θάλασσας, θα αποφευχθεί επικάλυψη με το πρόγραμμα ωκεάνειας γεώτρησης (Ocean Drilling Programme).

ΤΟΜΕΑΣ 2: ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΖΩΝΕΣ

Οι στόχοι, οι οποίοι βασίζονται σε έργα που εκτελέστηκαν κατά την πειραματική φάση του προγράμματος MAST 1989-1992, είναι: η καλύτερη κατανόηση των θαλασσίων διεργασιών που επηρεάζουν τις παράκτιες ζώνες, τη συμπεριφορά τους και τις αλληλεπιδράσεις τους· η ανάπτυξη ψηφιακών μοντέλων των παράκτιων διεργασιών και η χρήση μοντέλων των διεργασιών στη διαχείριση των ευρωπαϊκών παραλίων και, επίσης, η ευρωπαϊκή εναρμόνιση των μεθόδων σχεδιασμού των τεχνικών εφαρμογών στις παράκτιες περιοχές.

Η έρευνα, επομένως, θα επικεντρωθεί στη μελέτη ρευμάτων και κυμάτων, στη συμπεριφορά ιζημάτων (κινητικότητα, μεταφορά, εναπόθεση, γεωτεχνικές ιδιότητες), καθώς και στις μεταβολές στο θαλάσσιο βυθό και στη μορφολογία των ακτών. Η έρευνα των τεχνικών εφαρμογών στις παράκτιες περιοχές θα βοηθήσει τη μελέτη του αντικτύπου των κυμάτων και των άλλων παράκτιων διεργασιών στη σταθερότητα των κυματοθραυστών και άλλων εγκαταστάσεων.

Ένας από τους ιδιαίτερους σκοπούς είναι να ενισχυθεί η ηγετική θέση της Ευρώπης στους τομείς αυτούς, χαράσσοντας ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές για τις τεχνικές εφαρμογές στις παράκτιες ζώνες. Θα αναληφθεί επίσης έρευνα για τη βελτίωση των παραλιών και για την αποκαλούμενη προστασία «από τη θάλασσα». Θα εξασφαλιστεί συντονισμός με τις έρευνες που διεξάγονται στα πλαίσια του νέου προγράμματος για το περιβάλλον και που αφορούν την κλιματολογία.

ΤΟΜΕΑΣ 3: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Ο στόχος είναι να προωθηθούν οι τεχνολογίες διάδοσης που απαιτούνται για την πρόοδο της επιστήμης της θάλασσας και για τη σχετική βιομηχανική ανάπτυξη και να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη των ήδη υπαρχόντων όσο και νέων οργάνων, ώστε να επιταχυνθεί ιδίως η εισαγωγή αυτοματοποιημένων συστημάτων μακροπρόθεσμων μετρήσεων και να βοηθηθεί η ανάπτυξη επιχειρησιακών συστημάτων ελέγχου.

Η έρευνα θα αφορά τη δημιουργία νέων αισθητήρων (sensors), τη μετάδοση δεδομένων (σχεδόν) σε πραγματικό χρόνο και την επικοινωνία διπλής κατεύθυνσης (two-way). Θα μελετηθούν όργανα μέτρησης και δειγματοληψίας στην υδάτινη στήλη καθώς και επί του θαλάσσιου βυθού και κάτω απ'αυτόν. Η έρευνα της υποβρύχιας ακουστικής θα επικεντρωθεί ιδίως στην αυτοπλοήγηση οχημάτων, στον προσδιορισμό των ιδιοτήτων του ωκεάνειου περιβάλλοντος και του υποστρώματός του, στη μετάδοση του ήχου, την εξέταση της διατομής των στρωμάτων κάτω από το βυθό και ιδιαίτερα τις καινοτόμες ακουστικές μετρήσεις. Θα αναληφθούν επιλεκτικές προσπάθειες δημιουργίας νέων ή βελτιωμένων τεχνολογιών μετάδοσης, π.χ. ακουστικών εικόνων και οπτικών. Θα εκτελεστούν εργασίες για την εκπόνηση και την επιτόπου επίδειξη ενός συστήματος παρακολούθησης των κυριότερων περιβαλλοντολογικών παραμέτρων των παράκτιων υδάτων.

Θα διεξαχθούν μελέτες για την επισήμανση και την εκμετάλλευση των ουσιών φυσικής προέλευσης που απαντώνται στο θαλάσσιο περιβάλλον. Θα γίνουν επίσης μελέτες σχετικά με τις συνέπειες της εκμετάλλευσης των θαλάσσιων πόρων (άμμος και αμμοχάλικο, ορυκτοί κόνδυλοι, φύκια, συσίες με φαρμακευτική χρήση). Οι μελέτες αυτές αποσκοπούν επίσης στη βαθύτερη γνώση των επιπτώσεων των απορρίψεων που οφείλονται στις ανθρώπινες δραστηριότητες στο θαλάσσιο περιβάλλον. Εξάλλου, θα καταβληθούν νέες προσπάθειες για την ενίσχυση των τεχνικών μεθόδων μελέτης και ελέγχου του θαλάσσιου περιβάλλοντος σε μεγάλα βάθη.

Οι έρευνες θα έχουν κοινοτική στήριξη μόνον εάν συμφωνούν με την κοινοτική πολιτική στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος.

Οι έρευνες αυτές θα συντονιστούν με τις πρωτοβουλίες του EUREKA στον τομέα της επιστήμης και τεχνολογίας της θάλασσας και θα συμπληρώσουν τις εργασίες BRITE/EURAM και ESPRIT σε θέματα δοκιμής υλικών, ρομποτικής και πληροφορικής της ανάπτυξης οργάνων.

ΤΟΜΕΑΣ 4: ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Οι πρωτοβουλίες υποστήριξης που άρχισαν με το πρότυπο πρόγραμμα MAST θα συνεχιστούν καλύπτοντας πλέον και τα ακόλουθα:

— δημιουργία ενός ευρωπαϊκού συστήματος ωκεάνειων πληροφοριών και δεδομένων, περιλαμβανομένου και ενός συστήματος επεξεργασίας των δεδομένων που αποκομίζονται με τηλεανίχνευση,

— εκπόνηση προτύπων για τη θαλάσσια επιστήμη και τεχνολογία,

— συντονισμός των επί μέρους μοντέλων, συμπεριλαμβανομένων των μοντέλων που προορίζονται για διαχειριστικούς σκοπούς,

— δημιουργία ενός προτύπου δικτύου τηλεπικοινωνιών για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με ερευνητικά ταξίδια και εγκαταστάσεις,

— μελέτη των επιστημονικών και σχεδιαστικών προδιαγραφών όσον αφορά νέες εγκαταστάσεις μεγάλων διαστάσεων,

— κατάρτιση αιχμής (formation de pointe).

— νέα προσέγγιση της χαρτογράφησης και του βαθυμετρικού/υδρογραφικού ελέγχου.

Νέοι τρόποι στήριξης των σχετικών πρωτοβουλιών ενδέχεται να προστεθούν αν χρειαστεί.

ΤΟΜΕΑΣ 5: ΜΕΓΑΛΑ ΣΧΕΔΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΣΤΟΧΟ

Τα σχέδια αυτά θα αναπτύσσονται προς επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων που απαιτούν συντονισμένο σύνολο πολυκλαδικών ερευνητικών δράσεων μεγάλης έκτασης. Τα προβλήματα αυτά θα μπορούσαν να επισημαίνονται με βάση επιστημονικές και τεχνικές προδιαγραφές ή τις ειδικές επιστημονικές ανάγκες ενός συγκεκριμένου γεωγραφικού χώρου. Η ανάγκη να εξισορροπηθεί το επιστημονικό έλλειμμα ορισμένων χωρών θα ληφθεί επίσης υπόψη κατά την εκπόνηση των σχεδίων με ειδικό στόχο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΟΣΟΥ ΠΟΥ ΚΡΙΝΕΤΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟ

(σε εκατομμύρια Ecu)

Πεδίο	Κατανομή
1. Επιστήμη της θάλασσας	37,06
2. Επιστήμη και τεχνικές εφαρμογές στις παράκτιες ζώνες	15,40
3. Τεχνολογία της θάλασσας	29,80
4. Υποστήριξη	5,20
5. Μεγάλα σχέδια με ειδικό στόχο	15,50
	Σύνολο 102,96 (1) (2)

(1) Συμπεριλαμβανομένων των εξόδων προσωπικού που ανέρχονται σε 5,14 εκατομμύρια Ecu και των διοικητικών εξόδων που ανέρχονται σε 4,86 εκατομμύρια Ecu. Τουλαχιστον 2 % του συνόλου θα αφιερωθεί στην κατάρτιση και 3 % στην αξιολόγηση των κινδύνων.

(2) Ποσό 1,04 εκατομμυρίων Ecu, που δεν περιλαμβάνεται στα 102,96 εκατομμύρια Ecu, θα αποτελέσει τη συμβολή του ειδικού προγράμματος «Επιστήμη και τεχνολογία της θάλασσας» στη συγκεντρωτική δράση διάδοσης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων.

Η κατανομή μεταξύ των διαφόρων γραμμών δεν αποκλείει το ενδεχόμενο ορισμένα έργα να αφορούν πολλές γραμμές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

1. Η Επιτροπή θέτει σε εφαρμογή το πρόγραμμα με βάση τους στόχους και το επιστημονικό και τεχνικό περιεχόμενο που ορίζονται στο παράρτημα I.

2. Ο τρόπος εκτέλεσης του προγράμματος, που αναφέρεται στο άρθρο 3, καλύπτει τα έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, τα συνοδευτικά μέτρα και τις συντονισμένες δράσεις:

— **Τα ερευνητικά έργα**

Τα έργα αποτελούν αντικείμενο συμβάσεων κοινής δαπάνης στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης. Στην επιλογή των έργων, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια που απαριθμούνται στο παράρτημα III της απόφασης 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ καθώς και οι στόχοι που παρατίθενται στο παράρτημα I του παρόντος προγράμματος.

Οι δράσεις κοινής δαπάνης αποτελούν αντικείμενο κοινοτικής χρηματοδοτικής συμμετοχής που δεν υπερβαίνει κανονικά το 50 %. Τα πανεπιστήμια και τα λοιπά ερευνητικά κέντρα που συμμετέχουν σε δράσεις κοινής δαπάνης θα έχουν, ανά έργο, τη δυνατότητα είτε να ζητήσουν χρηματοδότηση 50 % των συνολικών δαπανών, είτε χρηματοδότηση 100 % του πρόσθετου οριακού κόστους.

Οι ερευνητικές δράσεις κοινής δαπάνης πρέπει, κατά γενικό κανόνα, να εκτελούνται από συμμετέχοντες που είναι εγκατεστημένοι στην Κοινότητα. Τα έργα στα οποία μπορούν να συμμετάσχουν π.χ. τα πανεπιστήμια, ερευνητικοί οργανισμοί και βιομηχανικές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, πρέπει να προβλέπουν, κατά γενικό κανόνα, τη συμμετοχή δύο τουλάχιστον εταίρων, οι οποίοι θα είναι ανεξάρτητοι μεταξύ τους και εγκατεστημένοι σε διαφορετικά κράτη μέλη. Οι συμβάσεις που αφορούν τις ερευνητικές δράσεις κοινής δαπάνης πρέπει, κατά γενικό κανόνα, να συνάπτονται έπειτα από μια διαδικασία επιλογής που βασίζεται σε προσκλήσεις προς υποβολή προτάσεων οι οποίες δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Η Επιτροπή θα εκδώσει οδηγό όπου θα διευκρινίζεται το σύνολο των κανόνων που εφαρμόζονται στην επιλογή των έργων προκειμένου να εξασφαλιστεί η μέγιστη διαφάνεια.

— **Τα συνοδευτικά μέτρα**

Τα συνοδευτικά μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 7 θα συνίστανται:
— στη διοργάνωση επιστημονικών σεμιναρίων, εργαστηρίων και διασκέψεων,
— σε δραστηριότητες εσωτερικού συντονισμού με τη σύσταση ομάδων ρύθμισης,
— σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες αιχμής, με έμφαση στις πολυκλαδικές δραστηριότητες,
— στην προαγωγή της εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων,
— στην ανεξάρτητη επιστημονική και στρατηγική αξιολόγηση της λειτουργίας των έργων και του προγράμματος.

— **Οι συντονισμένες δράσεις**

Οι συντονισμένες δράσεις συνίστανται σε προσπάθειες που αναλαμβάνει η Κοινότητα για το συντονισμό των μεμονωμένων ερευνητικών δράσεων που διεξάγονται στα κράτη μέλη. Μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συμμετοχής μέχρι και 100 % στις δαπάνες συνεννόησης.

3. Η διάδοση των γνώσεων που αποκτώνται στα πλαίσια της υλοποίησης των έργων πραγματοποιείται, αφενός, στο εσωτερικό του ειδικού προγράμματος και, αφετέρου, με συγκεντρωτική δράση, σύμφωνα με την απόφαση που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της απόφασης 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ.